

Lynch them not, let Abiy & his ilk face justice (Jan 2023)

ለጋላና ትግሬን ፋሽስቶች፣ የባሩድ ጭስ ማጠን፣ ፍቱን መድሃኒት ነው (ደብሩ ነጋሽ)(ሃኪም)

ባልጠረጠረን አማራ፣ የወራሪ ጋላና ከሃዲ ትግሬ ጣምራ የዘር ፍጅት፣ አላማ ከመጠየቅ ይልቅ፣ ‘ለምን ሆነ’ የሚሉ ሰዎች አሉ፣ ወንጀሉ አግባብ የሚያረጋግ ምክንያት ያለ ይመስል። እንዲሁም ለምዕራባውያን መንግስታት የአማራን ፍጅት ለማስገንዘብ፣ የሚደረግ ስምታና አቤቱታ፣ ሌላው አስገራሚ ኩነት ነው። አዲስ አበባ ወስጥ በፈረንጅ ኤንባሲዎች የተሰገሰጉ ሰላዮች ሞልተው ነው እኮ፣ የሺዎች አማሮችና ጥንታዊ ኢትዮጵያውያን ቤቶች፣ በጠራራ ጸሃይ ወራሪ ጋላ የሚያፈርሰው። ይልቅስ ሊያንገቡባቸው የሚገባው ጉዳይ፣ የቀረው የአዲስ አበባ ህዝብ ግልብጥ ብሎ፣ ይህን የፋሽስት ጋሎች ዳግም ወረራ፣ አሻፈረኝ ያለማለቱ ነው። ማየቱ የቁም ሞት ነውና። ፓርላማ ተብዬው ጋጣ እና በረት ወስጥ የተከለከለው የእንስሳትና የአራዊት መንጋ ዝምታ፣ በሌሎች አገሮች፣ ቁልቁል ያስቅላል።

ፋሽስቶቹ ወራሪ ጋላ አነጻጻፍ ከሃዲ ትግሬ ልሂቃኖች፣ ከውጭ ወራሪ ጋር አብረው ኢትዮጵያን ለአያሌ ትውልድ ሲወጉ ኖረዋል። በትንሹ ከአስር አንዱ አርበኛ አማራ ስለነበር፣ እጅግ ይጎዱት የነበረው አማራውን ነበር። ላለፉት 31 አመታት በጣምራ መንግስትነት፣ የፈጸሙትን አይነት አስከሬ ወንጀል ሊከሰት የቻለው ፣ አማራው መንብረ ስልጣኑንና ሃብት ጉብረቱን በአብዮት ስም ተነጥቆ ፣ አቅም ባጣበት ወቅት ነው። በሁለተኛው የጣልያን ወረራ መባቻ፣ ዱር ቤቴ ካሉት 25 000 አርብኞች፣ 23 500 አማሮች (94 %) ነበር። ከቀረው ከ 6% (1 500) አብዛኛው ሲዳማ፣ ጥቂቶች ጋላ፣ ጉራጌና ሌሎች እንደነበሩ፣ የጣልያን ሰነዶች ዘግቦውታል። የትግሬ ባንዳ እንጂ፣ አርበኛ አልነበረም ። አብዛኛውም ጋላም እንደ አባ ጆቢር አማራን ሲዘርፍና ሲገድል ሲያሳድድ ነበር። የጋላና ትግሬ ልሂቃን ከንቱ አላማ፣ አማራን ፈጅተው፣ ኢትዮጵያን ለመቀራመት እንደሆነ፣ ያለፉት 4 አመታት ይመስከራሉ። ግን ይብላኝላቸው!!

የነኝህ አማራ ባለመሆናቸውና የአማራ ልዕልና የሚያስቀናቸውን ወራዶች፣ አማራው በየዋህነትና በንቀትም፣ ጠላትነታቸውን አልተገነዘበም። ጠላቶቹ ለ 50 አመት ይነዙ የነበረን የሃሰት ትርክት፣ አስመሳይ የአማራ ልሂቃን ያስተጋቡት ነበር እንጂ አላስተባበሉም። በለስ ቀንቷቸው ስልጣን እንደያዙ፣ አማራን በጠላትነት ፈርጀው፣ ባንሩ ጉዳይ ባይተዋር ቢያደርጉትም፣ ቻላቸው ። ለጠላት ያደሩ ምንደኛ አማሮችም፣ ቅኑን የአማራ ህዝብ ለዘመናት አጃጃሉት። የዳር አገሩ አማራ፣ ጤዛ ልሶ፣ ድንጋይ ተንተርሶ፣ ድንበር ሲያስከብር፣ ስልጡን ባህሉን አጋርቶ፣ ፊደል አስተምሮ፣ ስርአት ዘርግቶ፣ ባስተማረና ትዳሩን በማሸነፍ የቀኑበት የወራሪ ጋላና ከሃዲ ትግሬ ልሂቃን፣ ተስፋፋ እና ‘ባዳይ’ አሉት። ስለሆነም፣ በአሩሲ በባሌ፣ በሃረርጌን ወዘተ አማራ በገፍ ረገደ ። ይህን የአማራ እልቂት የመሃል አገሩ ወገኖቹ፣ ወይ አልሰሙም ወይም የሃሰት ትርክት የተጋቱ ነበሩ ። አማራ፣ እንደወገኑ ያያቸው ትግሬና ጋሎች በጠላትነት ሲፈርጁት፣ ይህ ለአማራ ህዝብ ቀርቶ፣ ለልሂቃን ዱብ ዕዳ ነበር። ያባቶቹን ምክር አላጤነውም እንጂ ፣ አበው እንዲህ ብለውታል፣

“ አትመን አትፈር የጋላን ጎሬሬ፣

እንኳን በውጅግራ ይፈታል በወሬ” ። “ሊሰልብ የመጣ ጋላ፣ አባባ ቢሉት አይተውም”። ዛሬ እየመሰከርን ነው።

በዳር አገር ያለውን አማራ፣ በሚሊዎኖች ጨፍጭፈው፣ የቀሩትን ደግሞ ሃብት ጉብረት ዘርፈው፣ ከ 30 አመት በላይ በቋንቋቸው እንዳይዳኙ እንዳይማሩ ተደርጓል። ይህን አብዛኛው የመሃል አገር አማራ ያወቀው ገና አሁን ነው። ስለ ሃገራችን መንግስት ምንነት፣ ከዩት ያንጡት፣ ያላባታቸው? 28 ነባር ኢትዮጵያውያንን ዘር ያጠፉና የብዙዎችን ማንነት ወደ አረመኔነት የለወጠ ጋላ ባለመቀጣቱ ነው፣ አውሬነቱ ያገረሸው። መጤ ጋላ፣ በክፉ ግዜ ሁሉ አማራና ነባር ኢትዮጵያውያንን ሲዘርፍ ሲገድል ኖሯል። ለ 450 ዘመን ከስልጡን ህዝብ ጋር መኖሩ፣ አላረቀውም። ያለፈ ጥፋቱ ሳያንስ፣ ዛሬ ሌሎችን በገዛ አገራቸው ማረድ፣ ማቃጠሉ ሙብቱ የሚመስለው ጋላ፣ ልዩ ፍጡር ነው። በየሰምንት አመት፣ አገር ወር ሌሎችን መስለብ፣ መፍጀትና መዘረፍ ወጉ ነው፣ ገዳ በሚሉት ያረመኔ መተዳደርያቸው። ለጋላ ልሂቃን፣ ሌሎችን በቁም መግፈፍ፣ የነፍሱ-ጡር ማህጸን ተርትር ሽሉን መከታተፍ፣ ያጀግነናል ብለው ያማራን ደም እየጠጡ በሺዳዎ መቀረጽ፣ የዴሞክራሲ መብትና መገለጫቸውም ነው ።

የትግሬ ልሂቃንም፣ የ 150 ዘመን በላይ ከህደትና ግፍ በትዮጵያ፣ ፈጽሟል። ይባስ ብሎ፣ ጎረቤታቸውን ፣ መከታ፣ የነፍሱና የስጋ አባታቸውን የሆነን ያልጠረጠራቸውን አማራ ዘምተውበትና ፈጅተውት፣ ሃብት ነብረቱን ዘርፈውና አቃጥለው፣ አጽመርሰቱንም መመኘታቸው፣ የትግሬን ምንነት ፍንተው አርጎ አሳይቷል። ልሂቃኖቻቸው፣ ቀድሞ ለወራሪ እንግሊዝ አድረው ኢትዮጵያን አስወርረዋል፣ ቅርስ አስመዘብረዋል። በሁለተኛው የጣልያን ወረራ፣ የትግሬ አርበኛ አልነበረም። እንዳለ የጣልያን ባንዳ ግን፣ ትግሬ ነበር። ወደ አንድ ሚሊዎን የሚጠጋን በጦርነቱ ያለቁ ኢትዮጵያውያንን የፈጁ፣ ትግሬና ጣልያን ነበሩ። አብዛኛው ሚች አማራ ነበር፣ ግን ድል ሲያደርግ አልተበቀለም፣ አማራ ስብዕና ስለማይፈቅድ። ግልገሉ ባንዳ ወያኔም፣ ከሶማሊያ ጋር ኢትዮጵያን ወግቷል፣ ኤርትራን አስገንጥሏል። ከብረ-ቢስና ልዕልና ያልታደሉት፣ ሰፍሳፋ የትግሬ ልሂቃን፣ የትግሬን ህዝብ የተናቀና የተጠላ አድርገውታል። አማራን

ዳግም ለመውረር ሲሉ ከአረመኔ ጋላ ተሻርከዋል። ጋላ ግን ካልተገታ ፣ ነገ አዲስ አበባ ውስጥ የሚኖርን ትግሬ፣ ቤቱን አፍርሶ ያርዳል።

እጅግ ጨካኝ የነበረው ትግሬው ንጉስ የሃንስ፣ የሚስቱን ወንድም አጼ ተክለ ጊዮርጊስን ዐይኖች በጋለ ብረት ጎልጉሎ የገደለ አረዌ ነው። የራያን ህዝብ ሲፈጅ የክርስትና ልጁን፣ አስተዳዳሪውን ኩቢን፣ ህዝብ ሰብስቦህ ጠብቀኝ ብሎ አዞ ነበር። ኩቢም እንደታዘዘው 3 ሺ ሰዎች በላይ በጉጉት ንጉሱን የሚጠባበቁ ጎበዞች አሰልፎ ይጠብቃል። ከሃዲው ትግሬ፣ ያልጠረጠረን የራያ ህዝብ በድንገት አስጨፍጭፎ የፈጀ አረመኔ ስልነበር፣ ራያ በየሃንስ ይህን አንገራጎረበት ።

“ አትመነው ትግሬን ቢምል ቢገዙት፣

ክርስትና አንስተው ኩቢን ገደሉት።

ያበሉታል እንጅ፣ ያጠጡታል እንጂ፣

እንዴ ት ይገድሉታል ያረጉትን ልጅ።”

የሃንስ ጸረ-አማራነት ገደብ አልነበረውም፣ እንደወያኔ ትግሬ። ከሞላልቻና ደሴ አካባቢ፣ 20 ሺ በላይ የእስልማና እምነት ተከታይ አማሮችን፣ እና አያሌ ጎንደር አካባቢ የኖሩን ቤተሰብ አላውያን አማሮች፣ ክርስትናን አንቀበልም በማለታቸው ፈጅቷል። የትግሬን እስላሞች ግን በሃይማኖታቸው አልመጣም፣ መሬታቸውንም አልደፈረም። ባንጻሩ፣ የአማራውን እስላምና ቤተ-ኢስራኤላውያንን መሬት አልባ አድርጓል። ለባንዳነቱ ከእንግሊዝ 80 ሺ ጠመንጃ ያገኘው የሃንስ፣ የተራብን ትግሬ አስታጥቆ ጎጃምን ወር ከ 20 ሺ በላይ ክርስቲያኖች ፈጅቷል፣ ቤተ ክርስቲያናት አጋይቷል፣ የቻልውን ዘርፎ፣ ያልቻለን አቃጥሎ ሄዷል።

ወያኔን የፈጠረ ሻብያ ነው። ግን ኤርትራውያንን ከኢትዮጵያ በግፍ አባረረ፣ሃብት ንብረታቸውንም ዘረፈ። ለምዕራባውያን በማቶስቶስ፣ ተደራራቢ አቀብ በኤርትራ አስጥለዋል። ከ 100 ሺ በላይ ወጣት ያለቀበት ጦርነት ቀስቅሶው ሃብት ንብረት አውደመዋል። ትግሬ፣ ማይካድራና በአፋር ጋሊኮማና አጋምሳ፣ በድፍን በጌምድር፣ ወሎና ሸዋ፣ በቅርቡ የፈጸመው፣ የእንኝህን ፍጡራን ምንነት በቅጡ አስገንዝቦናል። ዛሬም ጸጸት የሌለባቸው የትግሬ ልሂቃን ፣ ወልቃይትን ከ 40 አመት በፊት የወረሩት እነ አረጋዊ በርሄ፣ ገብሩ አስራት እና መስሎቻቸው፣ በአማራ ደም የተጨማለቁ ፣ በአዲስ አበባ ይምነሽነሻሉ። ወያኔ፣ እንደነሱ መልቲ በሆኑ ፈረንጆች አጋርነት፣ሸምጋይነት ይመካሉ።

የወራሪው ጋላ፣ የእነአብይና የወያኔ ትግሬ መንግስት፣ ለ 31 አመት ለፈጁት፣ ላሳደዱት፣ ላሰቃዩት፣ በቅርቡም ደግሞ፣ በግፍ ላወደሙት የአማራና የአፋር ህዝብ የሚያመልጡ መስፈራቶች። ለወራሪ ማግደው ላስፈጁት ትግሬ ሳይቀር ይጠየቃሉ። እንጭጨጭ ጋላ፣ አብይ፣ ዳግም አማራን በጋራ ለመውረር አቆብቁቧል፣ እሬሳው ቀድሞ ካልተገተተ። አዎ ፣ አማራ በቆረቆራት ከተማው፣ ጋላ እንዳይገባ አድርጎታል። ቤታቸው የሚፈርስባቸው ህጻናት አማሮች ስለጮሁ፣ መረሸኑ፣ ሙሉ ጦርነት አዋጅ መሆኑ ነው። አዎ፣ በአማራው የደረሰው፣ የድፍን ኢትዮጵያውያንም እጣ ፈንታ ነው። አዎ፣ “የአማራን ስም በግፍ አጉድፈናል” ብሎ ይቅርታ የጠየቀው የኤርትራ መንግስት አጋርነትም፣ በጎ ነገር ነው። ወትሮም ጨዋና ፍትሐዊ አማራ ማንንም በድሎ ስለማያቅ፡፡ **የጋላው መንግስት ፈርሷል ። ከተጠያቂነት ለማምልጥ፣ ሽብርተኛን፣ አገር የዘረፈን ወያኔ ትግሬ ሊሾም እና አማራን ሊወር ማለቡ፣ እሰይ ያሰኛል። ይህን ሁሉ ግፍ የፈጸሙ የውያኔ ትግሬና ወራሪ ጋላ ልሂቃን እንዲሁም፣ አገልጋዮቻቸው፣ በህዝባዊ አመጽ ሲፍረከረኩ ይታየኛል። የባሩድ ጭስ ቢታጠኑ፣ እነኝህ በከኛች፣ ህጻናትና ሴቶችን አራጆች፣ በቅጽበት ይንበረከካሉ። እንዳባቶቹ፣ የቁርጥ ቀን ልጅነቱ የማይታገለው ፋኖ፣ በወግ ያጥናቸዋል። ማንኛውም ኢትዮጵያዊ፣ የፈረሰችዋን አገሩን ፣ የመታደግ ግዴታ አለበት። ወለጋ የአማራን ደም የጠጣ ጋላ፣ ለማንም የማይመለስ አረመኔ ነው። ወገን ሁሉ፣ ይህን የትግል ጥሪ ልብ ይበልና በአዲስ አበባ ቤት አፍራሽ ጋሎችን እነአብይ፣ አብዲሳና አቤበን ወዘተን፣ “ስልጣን ልቀቁ” ብሎ ያሸብራቸው። ድል ለኢትዮጵያውያን፣ እንዲሁም በግፍ ለተገፋው፣ ለተራራው የማራ ህዝብ።**